

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/68/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414208735
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6414208735.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa V.. M. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., Ul. G. X, zastúpený JUDr. Antonom Bahledom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie Námestie Matice slovenskej 6/11, Žiar nad Hronom, proti odporkyni V.. N. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. X/X, F. nad R., zastúpená JUDr. Ľudmilou Petrušovou, advokátkou, s.r.o., so sídlom Advokátskej kancelárie A. Dubčeka 386/10, Žiar nad Hronom, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému I., nar. XX. XX. XXXX, k maloletej I., nar. XX. XX. XXXX a k maloletej I., nar. XX. XX. XXXX, deti zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4P/57/2014 - 62, zo dňa 08. 10. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v časti výroku o vyživovacej povinnosti otca voči maloletému I. W., nar. XX. XX. XXXX z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd na návrh navrhovateľa zo dňa 08. 07. 2014 manželstvo navrhovateľa a odporkyni rozviedol. Maloleté deti I., nar. XX. XX. XXXX, maloletú I., nar. XX. XX. XXXX a maloletú I. nar. XX. XX. XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky a odporcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí tak, že navrhovateľa zaviazal k povinnosti prispievať na výživu maloletého I. výživným vo výške 125,- eur mesačne, na maloletú I. výživným vo výške 80,- eur mesačne a na maloletú I. výživným vo výške 80,- eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva, posielaných vždy do 15. dňa v mesiaci do rúk matky maloletých detí. O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozhodnutiu podala matka maloletých detí v zákonnej lehote odvolanie, a to čo do výroku o určení výživného pre maloletého I. W., ktoré súd určil vo výške 125,- eur mesačne od právoplatnosti rozhodnutia. Navrhla, aby odvolací súd zohľadnil všetky okolnosti danej veci a zmenil rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o určení výživného pre maloletého I. W. tak, že navrhovateľ je povinný prispievať na výživu maloletého I. výživným vo výške 190,- eur mesačne od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva. Namietala, že v konaní navrhovala pre maloletého I. určiť výživné vo výške 190,- eur mesačne, čo odôvodňovala jeho fyziologickým rastom a nákladmi spojenými so školským zariadením. V poslednom rozhodnutí zo dňa 03. 04. 2012 č. k. 8P/147/2011, ktoré sa stalo právoplatným dňa 27. 04. 2012 sa otec dieťaťa zaviazal prispievať na výživu maloletého I. výživným vo výške 100,- eur mesačne. Od uvedeného obdobia došlo na strane maloletého k zmene pomerov, a to od 02. 09. 2014, od kedy navštevuje Spojenú školu - praktickú školu v T. H., ktorá sídli v S. R.. Práve s týmto zariadením má matka pravidelné mesačné náklady 187,44 eur, ktoré predtým nemala a chcela, aby otcovi dieťaťa bolo zvýšené výživné práve v polovici uvedenej sumy. V súvislosti s týmto školským zariadením sa jej zvýšili náklady na zakupovanie ošatenia pre maloletého, ktoré potrebuje mať zabezpečené jednak doma, ako aj v tomto zariadení. Podľa matky je otec dieťaťa schopný podieľať sa na výživnom na maloletého I. sumou 190,- eur mesačne, pričom je potrebné zdôrazniť, že otec dieťaťa okrem zaplatenia výživného podľa rozhodnutia súdu, neuhrádza absolútne nič v súvislosti s deťmi, a

nie je s nimi v kontakte dva roky. Žiadala, aby jej súd zohľadnil tú skutočnosť, že od 02. 09. 2014, ako bol maloletý I. umiestnený v zariadení, bol jej odobratý mesačný príspevok na opatrovanie v sume 220,52 eur. Matka má za to, že otec z príjmu 800,- eur je schopný prispievať na výživu tak, ako navrhla v prvostupňovom konaní, pretože po odpočítaní sumy 350,- eur (navrhované výživné jej osobou pre všetky tri deti) mu zostáva ešte suma 450,- eur mesačne. Do súčasnosti sa kvôli zdravotnému stavu maloletého I. matka nemohla pracovne realizovať a je jej veľmi ťažko po 16 rokoch od ukončenia školy nájsť si zamestnanie s jej kvalifikáciou. Od narodenia maloletého všetok svoj čas venovala len ich maloletým deťom, ktorým bola plne odovzdaná. Jej súčasné finančné pomery sú veľmi nepriaznivé, jediným príjmom je suma 262,- eur mesačne, ktorú dosahuje z pracovného pomeru.

Otec maloletého podal vyjadrenie k odvolaniu matky. Uviedol, že s dôvodmi odvolania nesúhlasí. Výživné určené prvostupňovým súdom pokladá za primerané. Má za to, že navrhovateľka vzhľadom na jej vzdelanie a jej rodinné pomery je schopná si vylepšiť svoje finančné pomery. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdil.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (O. s. p.) a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) a f) O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (ods. 2).

Platná právna úprava výživného zakotvená v zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine, predpokladá úpravu výživného pre deti vo výške primeranej pomerom účastníkov. Rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k deťom sa určuje tak, aby to zodpovedalo odôvodneným potrebám detí a príjmom a majetkovým pomerom rodičov. U povinnej osoby sú rozhodujúce jej reálne schopnosti a možnosti poskytovať výživné.

Súd pri určení výživného je povinný dôsledne dbať na náležité zistenie pomerov všetkých účastníkov, t. j. každého rodiča (otca, matky) i maloletého dieťaťa, a tieto pomery vyhodnotiť komplexne, čiže zohľadniť všetky zistené okolnosti, ktoré by mohli byť významné pre správne rozhodnutie vo veci. To nebráni tomu, aby súd v rozhodnutí osobitne poukázal na také skutočnosti, ktoré okrem ostatných najvýraznejšie prispeli k určitému konečnému verdiktu súdu.

Odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci súd prvého stupňa nevenoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, ktoré nastali od poslednej úpravy výživného a boli významné pre posúdenie otázky výživného pre maloletého B. teda pre správne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za predčasné v napadnutej časti (výživné na maloletého M.), nakoľko okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav, čo je zákonný dôvod pre zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p.

Rozsudok nie je riadne, resp. takmer vôbec odôvodnený, teda tak, ako to ukladá ust. § 157 O. s. p. a v dôsledku nie je vôbec preskúmateľný súdom vyššieho stupňa. Požiadavka riadneho odôvodnenia rozhodnutia je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu. Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodovania súdov a vylúčiť ľubovôľu. Rozhodnutie súdu musí dať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Okresný súd nedostatočným odôvodnením napadnutého rozhodnutia odňal účastníkom možnosť konať pred súdom, čo je zákonný dôvod pre zrušenie rozhodnutia odvolacím súdom podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p.

Odvolací súd konštatuje, že okresným súdom neboli náležite zisťované aktuálne osobné, sociálne a majetkové pomery účastníkov konania (každého z rodičov i maloletého), z rozhodnutia nie je zjavné, na základe akých skutočností stanovil prvostupňový súd výšku výživného pre maloletého 125,- eur

mesačne a prečo práve túto považoval za postačujúcu, keď matka požadovala 190,- eur mesačne vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého, ktorý je autista, ako aj s poukazom na príjem otca a tiež jej príjem. Skutočnosti rozhodné a významné pre správne rozhodnutie vo veci prvostupňovým súdom nie sú obsahom odôvodnenia rozsudku a nie sú ani obsahom súdneho spisu, resp. pokiaľ súd niektoré skutočnosti aj zisťoval a zistil, nezaujal k nim konkrétne stanovisko. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd len uviedol, že pri určení výšky vyživovacej povinnosti prihliadol na odôvodnené potreby oprávneného ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Od posledného rozhodovania o výške vyživovacej povinnosti sa pomery na strane maloletých detí zmenili. Maloletý I. v čase posledného rozhodovania bol žiakom 7. ročníka základnej školy, od 02. 09. 2014 začal navštevovať Praktickú školu v T. H., s týždenným pobytom, kde pobyt stojí 187,44 eur. Ďalej poukázal na príjem matky s tým, že tento predstavuje 262,- eur, príjem otca je vo výške 800,- eur. Obaja rodičia majú len tieto tri vyživovacie povinnosti. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd preto určil výšku vyživovacej povinnosti, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Iné skutočnosti prvostupňový súd, ako je už vyššie konštatované, v odôvodnení rozhodnutia vôbec neuviedol.

Žiadne iné skutočnosti týkajúce sa majetkových, ale aj ostatných pomerov rodičov nie sú obsahom rozhodnutia. Pritom bolo potrebné zisťovať aj majetok oboch rodičov. Posúdenie schopností a možností rodičov ovplyvní aj existencia ich majetku. Totiž výnimočne v prípade nedostatku iných prostriedkov by bolo možné prihliadnuť i na majetok, ktorý slúži k uspokojovaniu potrieb rodiča, ktorý by mohol byť použitý k plneniu vyživovacej povinnosti, ale majetok rodiča zároveň vypovedá aj o jeho životnej úrovni. Súd majetok rodičov v tomto prípade vôbec nezisťoval.

Takto zistený skutkový stav bez pochyby nemožno považovať za náležite zistený a preukázaný, a nedostatok podkladov súdu pre rozhodnutie viedlo k rozhodnutiu, ktoré je podľa názoru odvolacieho súdu predčasné, a ničím nepodložené.

Z každého rozhodnutia súdu musí byť jednoznačne zrejmé, z akých skutočností súd pri rozhodovaní vychádzal, akými úvahami sa riadil a taktiež ako vec právne posúdil. Z právneho posúdenia má byť zrejmé, ako príslušné právne normy, ktoré súd v prejednávacom prípade aplikoval konajúci súd vykladá v spojitosti s danou vecou a nie je postačujúce, ako to urobil okresný súd v tomto prípade, keď súd právne normy bez ďalšieho iba cituje. Treba mať na zreteli, že každé rozhodnutie súdu o výživnom pre maloleté deti (teda skutkový stav pomerov účastníkov - rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia) predstavuje zároveň základ pre prípadné nasledujúce rozhodovanie súdu o výživnom, pretože slúži ako podklad pre porovnanie zmeny pomerov účastníkov v rozhodnom čase voči pomerom, ktoré existovali a boli preukázané v čase posledného (predchádzajúceho) rozhodovania súdu o výživnom.

Po zabezpečení všetkých potrebných podkladov pre rozhodnutie, a po doplnení dokazovania aj podrobným výsluchom účastníkov konania, okresný súd znovu rozhodne o výživnom pre maloletého I.. Tu odvolací súd dáva do pozornosti prvostupňovému súdu tú skutočnosť, že podľa názoru odvolacieho súdu je už teraz výška výživného na maloletého I. tak, ako ju určil súd vo výške 125,- eur mesačne nepostačujúca vzhľadom na príjem otca a výdavky maloletého dieťaťa, ktorý má zdravotné problémy (je autista) a vyžaduje zvýšenú opateru a výchovu zo strany rodičov, na ktorej výchove sa otec dieťaťa žiadnym spôsobom nepodieľa. Po doplnení dokazovania prvostupňový súd potom svoje závery zhrnie v dôvodoch rozsudku s tým, že svoje rozhodnutie náležite odôvodní tak, ako to ukladá ust. § 157 ods. 1, 2 O. s. p.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.